

თემურ ჯგუასელის წიგნი „კვამლის სინდრომი“

მხატვრულ შემოქმედებას საოცარი ძალა აქვს. მხატვრული ნაწარმოების აღქმის პროცესი ერთგანზომილებიანი როდია. უშუალო ემოციური განცდა, შემოქმედის აზრის ლოგიკის წვდომა, მხატვრული ასოციაციების სიმდიდრე, - აი, ის ელემენტები, რომლებიც აღქმის პროცესში მონაწილეობს. მხატვრული შემოქმედებითი პროცესის მიზანიც მის საზღვრებს მიღმა მდებარეობს და უშუალოდ უკავშირდება მკითხველს. თუ მხატვრულმა ნაწარმოებმა გავლენა მოახდინა მკითხველზე, შემოქმედს მიზნისთვის მიუღწევია უკვე. ამ თვალსაზრისით თემურ ჯგუასელის შემოქმედების შესწავლა საინტერესო სურათს ხატავს. უნდა ითქვას, რომ ჯგუასელის მხატვრული შემოქმედების გაცნობისთანავე მყარდება ინტელექტუალურ-შემოქმედებითი ურთიერთკავშირი, იგივე მხატვრული კომუნიკაცია ავტორსა და მკითხველს შორის. მკითხველი მხატვრული პროცესის მონაწილე ხდება (ბორევი 1988: 274). დიდი შინაგანი განცდით, მაგრამ ღაღად, შესაშური ქართულით მიჰყვება სტრიქონი სტრიქონს. იძვრება საოცარი მხატვრული სახეები, ერთმანეთში ირევა სიზმარი და ცხადი, აწმყო და წარსული. სულის ურთულესი და უშორესი ხვეულები ამოდის ზედაპირზე. თვითშემეცნების, ცოდვათა შეგრძნების, ადამიანადყოფნის თემები, მხატვრული განსახოვნების ჰიპოდემურ-პარადემული განასერი საოცარ ელფერს ანიჭებს თხრობას. ამას ემატება მამულის მძაფრი განცდა (წამყვანი მოტივი თემურ ჯგუასელის შემოქმედებისა) და საოცარი იუმორი, ამტყველებული არა მარტო ლიტერატურული ქართულით, არამედ გურული დიალექტით; ცრემლი და ღიმილი, ტირილი და სიცილი, მწუხარება და სიხარული, აზრის სიღრმე და სინათლე, და რაც მთავარია, აზროვნების ესთეტიზაცია იტაცებს მკითხველს (სირაძე, 2000: 211).

წიგნი „კვამლის სინდრომი“ გამოიცა 2001 წელს. წიგნის რედაქტორია პაატა ნაცვლიშვილი. ანატაციაში იგი წერს: „კვამლის სინდრომი“ თემურ ჯგუასელის მეორე წიგნია. პირველი „წინ წინაპრებისკენ“ 1999 წელს გამოიცა და მისთვის

ავტორს ნიკო ნიკოლაძის სახელობის პრემია მიენიჭა. პირველისა არ იყოს, თემურ ჭკუასელის ახალ წიგნშიც ძნელი გასარკვევია, სად მთავრდება რეალური და სად იწყება გამონაგონი. აქ შესულია სამი სრულიად განსხვავებული ნაწარმოები, ნარკვევით დაწყებული, ე. წ. პატარა რომანით დამთავრებული. მათ შორის ავტორს სამი ფრაგმენტი ჩაურთავს თავისი მომავალი წიგნიდან“ (ნაცვლიშვილი, 2001: 2). ფიქრობ, წიგნში შესული თხზულებები ავტორის გარკვეულ ჩანაფიქრს ემსახურება. ამას გვაფიქრებინებს სამეცნიერო წრეებში მიღებული თვალსაზრისი ნაწარმოების სათაურის თაობაზე, რომ ნებისმიერი წიგნისა თუ თხზულების გასაღები მისსავე სათაურში დევს. ეს აზრი ემყარება თემურ ჭკუასელის რომანის მთავარი გმირის სამსონის საინტერესო თვალთახედვას: „შენს მიწაზე რომ ცეცხლი დაინთება... ამ ცეცხლიდან ამოსული კვამლი ბავშვის თვალებს ირჩევს ყოველთვის იმიტომ, რომ მერე, მოწიფულობაში, კვამლის სინდრომი დაემართოს. კვამლისსინდრომიან ხალხს უყვარს ქვეყანა და კვამლისსინდრომიანი ხალხი იძინებს დამდამობით სამშობლოზე თავმიდებული. კვამლისსინდრომიანი ხალხი რომ გადაშენებას იწყებს, მათ ადგილს ცალფეხსინდრომიანი ხალხი იკავენს მაშინვე, ანუ ქვეყანა რომ ცალფეხზე ჰკიდიათ და ეს ცხოვრება რომ ყურძნით სავსე საწანხელი ჰგონიათ, ჩამდგარან შიგნით ბინძური ფეხებით და წურავენ და წურავენ ცხოვრებას“ (ჭკუასელი 2001: 112-113). წიგნის ყურადღებით გაცნობამ კიდევ უფრო განმიმტკიცა თვალსაზრისი. მამულის სიყვარული, მასზე ფიქრი და ზრუნვა, თითოეული ქართველის ზნეობრივ-მორალური აღზრდა, თვითჩაღრმავება და თვითაღზრდა არის ის გზები, რაც აერთიანებს ერთი სათაურის ქვეშ მოთავსებულ თხზულებებს. ამას ემატება უმთავრესი ბიბლიურ-ევანგელური მოტივი ცოდვით დაცემისა, მაგრამ ამაზე ქვემოთ.

წიგნი იწყება ნარკვევით „სიყვარულის კარდიოგრამა“, ფიქრები იური როსტის სტატიის წაკითხვის შემდეგ. ნარკვევში ავტორი მსჯელობს ქართველთა ხასიათზე, სიყვარულისა და მეგობრობის გასაოცარ ნიჭზე, იხსენებს რეზო დვალიშვილს, თენგიზ აბულაძეს, ევგენი ლეონოვს, რომელიც საავადმყოფოდან გამოიპარა და გულის საკარდიოგრამაზე სერჰანტინებით შეკრული იასამნების თაიგულები მიართვა თენგიზ აბულაძეს. თ. ჭკუასელი წერს: „იმ საკარდიოგრამაზე სერჰანტინების გარეშე იასამნები, თუ უფრო ადრე არა, ერთ კვირაში

მაინც დაჭკნებოდა და გადაიყრებოდა. გულისცემამ კი მარადიულობა არგო წილად, ძმობის, ქედმოსხრის, პატივისცემის, მოწიწების სიყვარულით გამთბარი ურთიერთობის სიმბოლოდ აქცია“ (ჭკუასელი, 2001: 13).

ნარკვევს მოსდევს „ფრაგმენტი მომავალი წიგნიდან“. მასში ავტორი ამქვეყნად მოსვლის ისტორიულ მისიას ეხება. მისი აზრით, ძნელია იყო ადამიანი, აქ წამყვანი აზრის ესთეტიზაციაა: „ერთ მშვენიერ დღეს, ნაკრძალად რომ გამოგვაცხადონ და როგორც ნაღდ ნაკრძალში უყრიან ეგერები საჭმელს ცხოველებს, ჩვენც ასე რომ დაგვაპურონ, გაგვათბონ, ჩაგვაცვან და დაგვახურონ, ქვეყანად მაინც ვერ ვიქცევით, რადგან ქვეყანას ადამიანები სჭირდება, ადამიანად ქცევას კი კითხვები უნდა...ვინ ვართ, რანი ვართ, საიდან მოვდივართ? რა უნდა ვაკეთოთ?... საღათას ძილით გვძინავს, ამიტომ ჩამოვიყვანე ის მამალი იაპონიიდან, უდროო დროს რომ იყიველოს... ძილშიც რომ შეგვახსენოს, რომ სიფხიზლე გვმართებს... ჩვენი მთავარი გასაჭირი იცით, რა არის? ჩვენი ცხოვრება და ყოფიერება ერთმანეთს აღარ ემთხვევა, სხვადასხვა სიბრტყეშია... ჩვენი ქცევები არ ემთხვევა ჩვენს შეფასებებს. ესაა ტრაგედია. წინაპართა მიერ შექმნილი ღირებულებები მხოლოდ თეორიად გვექცა და პრაქტიკაში ვეღარ ვიყენებთ...“ (ჭკუასელი, 2001: 15-16).

ავტორის ფიქრი ცხოვრების საზრისზე გრძელდება მომდევნო ნაწარმოებშიც „ვევლინა“. ანსამბლი ქართული ხმები საფრანგეთს ეწვია. მასპინძელ ოჯახში ისინი გაიცნობენ ვეველინას, რომელსაც შვილის სიკვდილის მერე დაეკარგა ცხოვრების აზრი, ვეველინას მეოთხედი ქართული სისხლი აქვს. ქართული სიმღერის მოსმენაზე, წინაპართა გენი იღვიძებს მასში. თხზულებაში საოცარი პოეტური ოსტატობითაა შესრულებული ნატერის ხის სცენა. ქართულმა სიმღერამ ისე შეძრა ვეველინა, კაბის ბოლო შემოიხია და შეაბა ხეზე, მას მიბაძა ანსამბლის ყველა წევრმა. ავტორი თხზულების ბოლოს კითხულობს: „ნეტავი როგორი იქნებოდა ამქვეყნიური ცხოვრება, კაცობრიობას ერთადერთი იარაღი რომ შეექმნა, შურისძიების კი არა, მიტევების ბუმერანგი? ეშველებოდა კი რამე ჩვენს ქვეყანას?“ (ჭკუასელი 2001: 38).

ისევ სამშობლოზე ფიქრი გვხვდება წიგნის შემდეგ ნაწილში „მეორე ფრაგმენტი მომავალი წიგნიდან“. იაპონიიდან ჩამოყვანილმა მამალმა იყივლა. „ყველა ფანჯარა ღია იყო. ვინ ქვემოთ ჩამოსულიყო და ვინ ღია ფანჯარას მომდგარი ხა-

რობდა. გახარებული მართონა გარბოდა სასაფლაოსაკენ, რომ კაპიტნისათვის ეხარებინა ყივილი მამლისა, იმ კაპიტნისათვის, რომლის სახელის ხსენებას ვერიდებოდნენ, ეგონათ, რომ ჩვეულებრივი სიტყვების მიღმა იყო კაპიტანი... რომ მასზე თქმული ნებისმიერი სიტყვა, მის ხსოვნას ჩვეულებრივ მოვლენად გადააქცევდა..“ (ჭკუასელი 2001: 40).

ბიბლიური სახისმეტყველებითაა დატვირთული ეს ფრაგმენტი, ცოდვათა შეგრძნების გზით თვითშემეცნებას, პიროვნების განწმენდას და ამადლებას ისახავს მიზნად. თვითშემეცნება თვითჩადრმავეების შედეგია. თვითჩადრმავება წარსულთან მიბრუნებით ხდება, თემურ ჭკუასელისთვის თვითჩადრმავება კვამლის სინდრომია, თუ არ შეიცანი საკუთარი თავი, ვერ შეიცნობ კაცობრიობას, რადგან შენ კაცობრიობის წევრი ხარ. სწორედ პიროვნების შემეცნების პროცესია გადმოცემული რომანში „კვამლის სინდრომი“.

ავტორი ჩვეული ოსტატობით ძერწავს რომანის მთავარი პერსონაჟის, სამსონის შინაგან განცდას. თხზულება საოცარი სიზმრით იწყება: „ცეცხლი არ იყო ახალი დანთებული, მაგრამ ბაბილოს შუაცეცხლურ დიალექტზე მოგიზგიზე აღს მაინც ამოჰყვა ბინდისფერი კვამლი, ჯერ ზევით, კრამიტებისკენ აპირებდა თითქოს გზის გაგნებას, მერე კი, მზაკვრულად და მოულოდნელად, ჩემი თვალებისკენ გადმოუხვია. მეც მზად ვიყავი ამისთვის, გამოცდილი მქონდა მისი სივერაგე, თავი სასწრაფოდ გადავხარე და თითქმის ბოლომდე მოხუჭული ქუთუთოებიც შევაგებე კვამლის მეწინავეს, მაგრამ, გაგიგონია? ამჯერადაც დავაგვიანე და ისევ ამეწვა, ამბოლდა და ამიცრემლიანდა თვალები და თან ქსუტუნიც დავიწყე - ფუტი იქით, ალი აქეთ! ფუტი იქით, ალი აქეთ!“ (ჭკუასელი, 2001: 42). სიზმარი სამსონს ბავშვობაში აბრუნებს, გურიის სოფელ ბაბილოში, სადაც ის, ობოლი სამსონი, ბებია გახარდა. თხზულებიდან ირკვევა, რომ 30 წელია სამსონი ბაბილოში არ ყოფილა, ბებია ჯარში ყოფნის დროს გარდაეცვალა. იქიდან დაბრუნებულს სახლი გაყიდული დახვდა, სოფლიდან ისე წავიდა, არავის უნახავს, არც ბებიის საფლავი იცის. სამსონი თბილისში ცხოვრობს, მარტოხელაა, უამრავი მეგობარი ჰყავს მარტო საქართველოში კი არა საზღვარგარეთაც... გამოღვიძებული სამსონი მანქანით მიემგზავრება ბაბილოში. გზა ბევრი წინააღმდეგობითაა სავსე. ამ გზას მხოლოდ გურიაში როდი მიჰყავს ავტორი, ეს გზა ამავე დროს სულიე-

რი წიადსვლაცაა, საკუთარი თავის შეცნობის, განჩხრეკის გზა. ეს გზა არაა იოლი, ადამიანები ხშირად გავეუბრებართ საკუთარ თავს, გვეშინია სულში ჩახედვის, საკუთარი შეცდომების აღიარების, სამსონმა კი ძნელად, მაგრამ შეძლო. მთავარი აქაც, როგორც სხვა ნაწარმოებებში, აზროვნების ესთეტიზაციაა. აზრია აქ მშვენიერი და ამადლებული, აზრი, რომელიც ცოდვის გაცნობიერებას ემსახურება. „ამ ოცდაათი წლის განმავლობაში რამდენჯერ დაგესიზმრა შენი გამზრდელი ბებია და რამდენჯერ სთხოვე ბებიაშენს შენდობა? რად უნდა, ბიჭო, ბებიის სახლის ნახვას სახლი და სასტუმრო! არ მითხრა ახლა ამ დილით ხომ დამესიზმრაო... არც ის სიზმარი დაგესიზმრებია შენ, რადგან, რამე რომ დაგესიზმროს სამსონ, იმან უნდა შეგაწუხოს, იმაზე უნდა ფიქრობდე დღე და ღამე, ძილშიც რომ ჩაგყვეს და სიზმარშიც დაგატკბოს ან დაგტანჯოს. ამიტომ არ ყოფილა დილის სიზმარი შენი, კი ხედავდი, მაგრამ შენი არ იყო, შენმა ბავშვობამ გამოგიგზავნა იგი, გამოგიგზავნა ზუსტად ისე, როგორც ოდესღაც მას ჰქონდა ნანახი, აბა, ახალ სიზმარს ხომ ვერ მოიგონებდა? თან მთლიანად კი არ გამოგიგზავნა, ბოლო ჩამოატრა, სამსონ, შესაშინებლად აღარ გაგიმეტა და, რაც განახა იმაზე მოსანატრებელი კი რაღა უნდა იყოს, ბიჭო, ამ ქვეყანაზე, მშობლიური კვამლის სუნი და ბებიის ხელების ნაზი სითბო, რომელსაც მღუდარე წყალშიაც კი გრძნობ ბუნწულა ფეხებზე, შეგამოწმა, სამსონ, საკუთარმა ბავშვობამ შეგამოწმა, თუ მთლად გადაგვარებული არაა, ამ სიზმარმა უნდა ჩამოიყვანოსო და თან, ყოველი შემთხვევისათვის, სიზმარი რომ წავიდა, კვამლის სუნი დაგიტოვეს ოთახში სამსონ“ (ჭკუასელი, 2001: 109).

საუბარი საკუთარ თავთან კიდევ უფრო აძლიერებს ავტორის განცდას. თხზულებაში გადმოცემული მგზავრობის ეპიზოდები საესეა სიზმარ-ცხადით, მოგონებებით, ერთმანეთს ენაცვლება ნანახი და განცდილი. ავტორს გზადაგზა შემოჰყავს პერსონაჟები: ძაბული, თამარა, კარლო თუ დემეტრე, ამირანი, სხვანი და სხვანი. მათი მხატვრული სახეების შექმნისას ავტორი მკითხველს უხატავს ზნედაცემული საზოგადოების, პირველხატს დაცილებული ადამიანების საშინელ სურათებს. ძნელია ადამიანად ყოფნა, ძალიან ძნელი. „არა, სამსონ, ვერასოდეს ვერ ისწავლი ჭკუას, ამქვეყნად ვისაც კი გადაეყრები, ყველაში კაცს როგორ ეძებ? აღარ უნდა დაანებო ბიჭო, თავი ამას? მწარედ რომ ტყუედები და საათობით გი-

ტირის მერე გული, საკუთარი გული მაინც არ გეცოდება?“ - შეუძახებს თავს თ. ჭკუასელი. ნაწარმოებში ბევრი საინტერესო ეპიზოდია მოცემული. მოგონებები რუსის ჯარზე, ისრაელზე... ფიქრი, ძიება... და ბოლოს შეხვედრა ბავშვობასთან: „ქვისკენ ჩამოსაჯდომად რომ წავედი, ახორის ჩრდილიდან ლამაზი ბავშვი გამოვიდა მთვარის შუქზე მოულოდნელად. აკი არაგინ იქნება სახლშიო, ასე არ თქვა ჩაღხიამ? - ვისი ხარ, ბიბია, შენ? - ვისი ვარ და... შენ ვისიც ხარ, მეც იმის ვარ ზუსტად... მართლა ვერ მიცანი, სამსონ? სამსონი ვარ მეც...“ (ჭკუასელი, 2001: 2011).

ბავშვობასთან შეხვედრის ეპიზოდი დატვირთულია მნიშვნელოვანი თემებით, რომელთა შორის მნიშვნელოვანია ათას ერთი გზის ქვეყნის ამბავი. აქ ავტორი წარმოთქვამს ერთ მნიშვნელოვან ფრაზას - აზროვნებადანაყული ხალხი. აზროვნებადაუნაყავად არავის შეეძლო მისვლა ხელმწიფესთან. წუთისოფელი დაუნდობელია. ანადგურებს სინდისს, პატიოსნებას. უმეტესობას თვითგადარჩენის ინსტიქტი აზროვნებას ანაყინებს. მხოლოდ ერთი გზაა დარჩენილი - ქვეყნად აზროვნებადანაყულთა გზა. ავტორის აზრით, „აზროვნება ერთადერთ გზაზე გაველილ კაცს არ ენაყება მხოლოდ. საკუთარ სხეულში შედის ის გზა, სულს გაივლის და ისევ გარეთ გამოდის.“ ეს არის მონანიების გზა. აზროვნება აქაც ესთეტიზებულია. თ. ჭკუასელის აზრით, „მხოლოდ ფიქრიანი ხალხის აზროვნება არ ინაყება... მხოლოდ აზროვნებადაუნაყველი ხალხის ხვედრია მონანიება, მონანიება, რომელიც აღსარებაზე გაცილებით მეტია და ძნელი, რადგან აღსარება მოძღვართან ხდება და აღსარების შემდეგ ცოდვებსაც მოგიტყვებენ უცილობლად, მონანიება კი მხოლოდ საკუთარ თავთან ხდება და მონანიების დროს ცოდვების მიტევება კი არა მისი გააზრება ხდება მხოლოდ“ (ჭკუასელი, 2001: 2020).

წიგნი მთავრდება „კიდევ ერთი ფრაგმენტით მომავალი წიგნიდან“. ზედ ბორცვის თავზე ყელი გამოჭრეს გიორგი თერთაძეს. ბორცვის თავი სიმბოლურად განასახიერებს გოლგოთას. ბორცვზე პატარა ნერგია, გიორგიზე ოდნავ მაღალი. ავტორი წერს: „ხე არავის შეუნჯდრევიო, ისე მოსწყდა ორი წვეთი მის ფოთლებს და გიორგის თავთან ჩამუხლულს ღოყაზე ჩამოუგორდა. წამიერად ზემოთ აახედა ინსტინქტმა, ფოთლებისაკენ, მერე ერთხელ კიდევ შეიგინა...“ სხვა რა მოეთხოვებოდა მკვლელს... თემურ ჭკუასელი აქაც ჩვეულ

ხერხს მიმართავს. მხატვრულ სახეებზე მეტად მკითხველს აზრის სილამაზე, აზრის სიღრმე ატყვევებს. ავტორი ჩვეული ოსტატობით მსჯელობს: „... ქართველმა კაცმა ... კარგად იცის, რა უმაღლესი და თან გაუგებარი სასჯელია ყელში დანის გამოსმა. გენეტიკურია ეს ცოდნა, საუკუნეებს ამოყოლილი და ყოველდღიურობაში შემორჩენილი. ე, ბიჭო, არ დამღუპო, დანა არ გამომიხვია ყელში! ან - ე, ბიჭო, ყელი არ გამომჭრა!.. თავისთავად ხომ არ გაჩნდებოდა სიტყვათა ეს კომპლექსი, გამოცდილებას მოაქვს ყველაფერი. იცოდა ეს გიორგი თეთრაძემ, იცოდა, რასაც უპირებდნენ და სწორედ ესაა აუტანელი. ოღონდ იმდენად აუტანელი, შენ რომ ვერასოდეს ვერ გაიგებ. თუ ღმერთი არ გაგიწყრა და ოდესმე თავად არ მოგაბჯინეს ყელთან დანა, ისე ვერასოდეს ვერ გაიგებ, რას გრძნობდა და განიცდიდა მაშინ გიორგი თეთრაძე. ვარაუდად კი იმას იტყვი კაცი, რომ, ეტყობა, ტკივილის მოლოდინი უფრო დიდი ტკივილია, ვიდრე თავად ტკივილი, ეტყობა, საშინელების მოლოდინი უფრო დიდი საშინელებაა, ვიდრე თავად საშინელება და, ეტყობა, სიკვდილის მოლოდინიც უფრო დიდი სიკვდილია, ვიდრე თავად სიკვდილი“ (ჭკუასელი, 2001: 223). ამ სიტყვებით მთავრდება წიგნი „კვამლის სინდრომი“, რაციონალურისა და ემოციურის, ობიექტურისა და სუბიექტურის, ცნობიერისა და ქვეცნობიერის, ზოგადისა და ინდივიდუალურის, საზრისისა და ღირებულების ერთიანობა, იდეურ-თემატკურად ერთიანი კრებული. მასში ერთმანეთს ერწყმის იდეები და პლასტიკური სახეები, რომლებიც ქმნიან საოცარ მხატვრულ რეალობას, ავტორისა და პერსონაჟთა მეტყველების სტილი, ბიბლიურ-ევანგელური ნაკადი, თვითშემეცნების, თვითგანწმენდისა და მონანიების მრავალსაუკუნოვანი მოტივები მარადიულ სიცოცხლეს ანიჭებენ ამ დიდებულ წიგნს.

გამოყენებული ლიტერატურა:

- ბორევი, 1986 - ბორევი ი., ესთეტიკა, თბ., 1986.
 ნაცვლიშვილი, 2001 - ნაცვლიშვილი პ., ანოტაცია წიგნში „კვამლის სინდრომი“, თბ., 2001.
 სირაძე, 2000 - სირაძე რ., სახისმეტყველება, თბ., 2000.
 ჭკუასელი, 2001 - ჭკუასელი თ., კვამლის სინდრომი, თბ., 2001.

A BOOK – “SMOKE SYNDROME” BY TEMUR CHKUASELI

Summary

Temur Chkuaseli's book- "Smoke Syndrome" is a very interesting material to find out the author's worldview and aesthetic point of view. The book consists of several essays of different genre. However, I think that the book serves the author's certain thoughts. It is the love of Motherland and its care. Moral upbringing of each Georgian and self upbringing are the ways which unites essays under one heading. It is added by the main Biblical- Evangelical motive of falling sins. The book is read in a very interesting way.

Readers become accomplice of the artistic process from the very beginning. Lines follow after lines in an enviable Georgian with large inner feelings. Amazing artistic characters are created, certainty and dream are mixed. Themes of self-awareness, feeling sins, being a human and artistic paradigmatic reflection give amazing cooler to the narration.

It is added with strong feelings towards the Motherland (a leading motive of Temur Chkuaseli's work) and amazing humor - not only in literary Georgian, but in Gurian dialect; Tears and smiles, cries and laughter, sorrow and joy, depth of thought and light, and most importantly of esthetic thinking –attract the readers' attention. The book „Smoke Syndrome" is the unity of efficiency and emotionality, objectivity and subjectivity, conscious and subconscious, general and individuality. The speech style of the author and the characters, the Biblical and Evangelical stream, the motive of self-awareness and repentance give an eternal life to this great work.